

DECIZIE

19 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul – Tatiana Vieru,

Judecători – Maria Ghervas, Iurie Bejenaru,

Mariana Pitic, Svetlana Filincova

examinând recursul declarat de către avocatul Odobescu Ghenadie, în interesele SC „Linavan” SRL,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SC „Linavan” SRL împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actelor administrative, încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2016, prin care a fost respins apelul declarat de SC „Linavan” SRL și menținută hotărârea Judecătoriei Briceni din 05 octombrie 2016, prin care acțiunea înaintată de SC „Linavan” SRL împotriva Biroului Vamal Briceni a fost respinsă,

c o n s t a t ă :

La data de 15 iulie 2016, reclamantul SC „Linavan” SRL a depus în instanța de judecată o cerere de chemare în judecată împotriva Biroului vamal Briceni privind anularea actului de inspecție din 25 mai 2016, anularea declarației vamale DV-2 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizată DVV-2) cu menținerea declarației vamale DV-1 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor în varianta inițială (tipizată DVV-1), revizuirea modului de calculare a plăților vamale după metoda 1, restituirea sumei încasate excedentar și încasarea prejudiciului nepatrimonial și a cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 25 mai 2016, SC „Linavan” SRL pentru trecerea frontierei deținea pachetul de documente pentru însoțirea mărfii, care sunt obligatorii potrivit Ordinului Serviciului Vamal nr. 01-1 din 04 ianuarie 2016 cu privire la lista actelor necesare la efectuarea controlului

documentar. Declarantul a prezentat și documente suplimentare pentru a exclude situația calculării valorii în vamă a mărfii după o altă metodă, în afară de metoda 1.

Ulterior, colaboratorul vamal, verificând corectitudinea declarației DVV-1, a motivat că documentele prezentate nu sunt suficiente pentru calcularea valorii în vamă a mărfii și că mai sunt necesare careva acte suplimentare, pe care urma să le indice într-un document separat conform art. 7 din Legea cu privire la tariful vamal, însă acest fapt nu a fost făcut, ceea ce constituie o încălcare a legislației.

Astfel, reieșind din documentele prezentate de declarantul SC „Linavan” SRL privind devamarea mărfii, Biroul Vamal Briceni, la determinarea valorii în vamă a mărfii, urma să aplice prevederile art. 10 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la tariful vamal nr. 1380 din 20 noiembrie 1997, cu stabilirea plății vamale în dependență de costul declarat de declarant.

Potrivit documentelor eliberate de către Biroul Vamal Briceni, declarantului SC „Linavan” SRL i s-a refuzat calcularea valorii în vamă a mărfii după metoda 1, pe motivul că nu a prezentat în vamă toate actele necesare, însă potrivit art. 7 alin. (2) din Legea cu privire la tariful vamal, în cazul în care este necesar de a confirma valoarea în vamă a mărfii anunțată, declarantul, la cererea autorității vamale, este obligat să prezinte datele respective, cerință pe care declarantul SC „Linavan” SRL a îndeplinit-o, prezentînd Biroului Vamal Briceni toate actele necesare calculării valorii în vamă a mărfii importate după metoda 1.

La data de 02 iunie 2016, reclamantul a înaintat cerere prealabilă atât Serviciului Vamal, cât și Biroului Vamal Briceni. Serviciul Vamal a răspuns prin scrisoarea nr. 28/11-1054 din 05 iulie 2016, iar cererea prealabilă înaintată Biroului Vamal Briceni a rămas fără răspuns.

Din considerentele menționate, reclamantul SC „Linavan” SRL a solicitat instanței de judecată:

- 1) anularea actului de inspecție din 25 mai 2016, emis de către Biroul Vamal Briceni în cazul importării mărfii lemnoase de către SC „Linavan” SRL (CMR seria CR nr. 0181645), anularea declarației vamale DV-2 și a declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor (tipizata DVV-2) cu menținerea declarației vamale DV-1 și a declarației vamale în varianta inițială (tipizata DVV-1);
- 2) obligarea Biroului Vamal Briceni de a revizui modul de calculare a plăților vamale pentru marfa lemnoasă importată de către SC „Linavan” SRL, la data de 25 mai 2016 (CMR seria CR nr. 0181645) potrivit metodei 1;
- 3) încasarea de la Biroul Vamal Briceni în beneficiul SC „Linavan” SRL a sumei de 5 106,23 lei, ceea ce constituie diferența dintre sumele încasate conform DVV-1 și DVV-2, încasată excedentar la data de 25 mai 2016 de către Biroul Vamal Briceni de la declarantul SC „Linavan” SRL, conform

declarației privind valoarea în vamă a mărfurilor importate în valoare de 1.742,00 USD;

- 4) încasarea de la Biroul Vamal Briceni în folosul SC „Linavan” SRL a sumei de 5 000,00 lei, ca echivalent bănesc pentru reparația prejudiciului cauzat prin acțiunile ilegale ale pârâtului, precum și a sumei de 5 000,00 lei pentru cheltuielile aferente judecării cauzei.

Prin hotărârea Judecătoria Briceni din 05 octombrie 2016, menținută prin decizia Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2016, acțiunea a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

La 08 februarie 2017, avocatul Odobescu Ghenadie, în interesele SC „Linavan” SRL a depus cerere de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2016, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei nominalizate, cu remiterea cauzei la rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a indicat că, decizia Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2016 este neîntemeiată, fiind emisă cu încălcarea normelor de procedură, apelantului/recurent fiindu-i îngrădit accesul liber la justiție.

La data de 29 martie 2017, Biroul Vamal Nord a depus referință la cererea de recurs, prin care a solicitat de a se considera recursul avocatului Odobescu Ghenadie, în interesele SC „Linavan” SRL, ca inadmisibil.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis, din următoarele considerente.

Verificând legalitatea deciziei atacate, prin prisma argumentelor invocate în cererea de recurs, Colegiul constată că instanța de apel, la examinarea cauzei, a încălcat normele de drept procedural, și anume, a examinat cererea de apel în lipsa reprezentantului apelantului, în condițiile în care acesta a înaintat o cerere de amânare, care nu a fost examinată de către instanță și nu i s-a dat o apreciere juridică.

După cum reiese din materialele pricinii, SC „Linavan” SRL a fost citată de Curtea de Apel Bălți pentru data de 20 decembrie 2016, ora 11.30, pentru examinarea cererii de apel înaintate de către SC „Linavan” SRL împotriva hotărârii Judecătoria Briceni din 05 octombrie 2016.

La data de 20 decembrie 2016, avocatul Odobescu Ghenadie, în interesele SC „Linavan” SRL, a expediat prin fax instanței de apel o cerere privind amânarea ședinței de judecată, dat fiind faptul că era implicat într-un alt proces de judecată la Judecătoria Briceni la aceeași dată. Cererea respectivă a fost expediată la ora 08.56, adică cu aproximativ 2,5 ore înainte de ora fixată pentru ședința de judecată,

fapt confirmat prin descifrarea serviciilor prestate de SA „Moldtelecom” pentru perioada 01.12.2016 – 31.12.2016 (f.d. 178).

Potrivit mențiunilor de pe respectiva cerere, ea a fost înregistrată cu nr. 20906 la data de 20 decembrie 2016 abia la ora 14.00, și transmisă judecătorului la ora 14.10, adică după finisarea examinării cauzei și pronunțarea deciziei.

Reieșind din cele expuse, instanța de apel nu a examinat și nu s-a expus asupra cererii de amânare înaintată de către avocatul apelantului, din motive care nu-i pot fi imputate acestuia, astfel fiind încălcat principiul disponibilității și accesului liber la justiție.

În același sens, Colegiul consideră că aplicabil speței în cauză este și art. 26 alin. (1), (2) CPC, potrivit căruia procesele civile se desfășoară pe principiul contradictorialității și egalității părților în drepturile procedurale. Contradictorialitatea presupune organizarea procesului astfel, încât părțile și ceilalți participanți la proces să aibă posibilitatea de a-și formula, argumenta și dovedi poziția în proces, de a alege modalitățile și mijloacele susținerii ei de sine stătător și independent de instanță, de alte organe și persoane, de a-și expune opinia asupra oricărei probleme de fapt și de drept care are legătură cu cauza dată judecății și de a-și expune punctul de vedere asupra inițiativelor instanței.

În aceeași ordine de idei, Colegiul notifică încălcarea art. 6§1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, care prevede că orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege.

Astfel, reieșind din prevederile normelor citate mai sus, apelantul/recurent a fost lipsit de un proces echitabil, nefiindu-i examinată cererea de amânare.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de apel și să transmită pricina spre rejudecare în instanța de apel, în toate cazurile în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Astfel, din considerentele arătate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră necesar de a admite recursul, de a casa decizia Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2016 și de a remite pricina spre judecare în instanța de apel.

La judecarea pricinii, instanța de apel urmează să țină cont de cele menționate, creând condiții obiective și reale participanților la proces și judecând pricina, să emită o hotărâre întemeiată și legală, reieșind din toate circumstanțele reale și esențiale ale pricinii.

Având în vedere cele expuse și în conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către avocatul Odobescu Ghenadie, în interesele SC „Linavan” SRL.

Se casează decizia Curții de Apel Bălți din 20 decembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de SC „Linavan” SRL împotriva Biroului Vamal Briceni cu privire la contestarea actelor administrative, încasarea prejudiciului și a cheltuielilor de judecată, cu remiterea pricinii spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecători:

Maria Ghervas,

Iurie Bejenaru,

Mariana Pitic,

Svetlana Filincova